Csötörtök. 66. Szám. Augusztus 16-kán 1860

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTOI SZÁLLÁS : Ó-vár Vizi-utcza. 231. szám, első emeletben

Megjelen e lap hetenkint kétszer, u. m. Vasárnap és Csütörtökön. Ara évnegyedre 3 ft o. é. Hirdetési ár : soronkint 7 kr, s minden hirdetés után 30 kr bélyegdij. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

KIADO-HIVATAL : Középutcza, STEIN J. könyvkereskedése.

(D) **Szemle.** Ott hol a társadalom eredeti elrendeltetéséből kiforgattatott, a polgári viszonyok terén megy olykor a „sic volo, sic jubeo“ elve : de a tudomány ez elvet nem ismeri, a történelem ez elv után nem hajlitható, s hol a toll embere a politikai érdekek vagy elfogultságok szerint erőszakol oly állításokat, miket a történelem, sőt egyszerüen anyelvészet is meghazudtol, az ilyen csakis saját ostobaságát árulja el.

A mióta a magyar kérdés felállittatott, s a nemzet nézeteivel a világ tisztában lehet, s általa sem a legitimitás, sem a kormányzottnak a kormányzó hatalom irányában ildoma sértve nem lehet ekkorig: Európa csalhatlan tanujelét adta a magyarok miveltségi képessége s jogérzete irányábani rokonszenvének.

A franczia, angol és porosz journalistika, sőt maga az orosz is oly jóakarattal emlékezik olykor rólunk, mit egy a multban annyira érdemesült, s a jelenben oly gyors léptekkel fejlett nemzet méltán igényelhet. Ám a rosz akarat sem hiányzott, s keblünkön ápolt elleneink, megdöbbenve azon hajlandóságon, melyet Európa azon tekinteten, melyet a dynastia, s azon testvéri rokonszenven, melyet a köztünk lakó nem magyar nemzetiségek irányunkban részint kitüntettek, részint kezdenek kitüntetni; mindent elkövetnek a méltánylat azon parányi nimbuszának is letépésére, mely sem itt sem ott irányunkban még éppen irigylendővé nem nötte ki magát.

Egy pár külföldi lap felkapott egy hazugságot, hogy Kikindán a magyar lobogót megégették volna, s tombolva tapsolnak az Allg. Zeit. levelezői e nagy szerencsén, hogy végre a stock-magyarok szarva megtöretik. Tapsolnak az erdélyi szászoknak, kiknek segesvári petitiója a szász földet külön korona-tartománynyá kivánja tétetni. És végre ethnografiai részekre kivánva szaggatni fel a magyar királyságot, irtóztató etymologiai bölcseletre vetemednek, mely oda megy ki, hogy Magyarország és Ungarn nem egy, hogy a magyarok és ungarok nem egyek.

Vigyázzanak magokra ezen uj etymologok, tartunk töle, hogy a fantastikus magasságban nagyon elszédültek. Midön az ács a toronyfödélre hágva a tetőkeresztet kétszeresen látja, már alábukása bizonyos. Tartunk töle, hogy ezen uj nemzeteket teremtő bölcsek is, kik az Ungarn és Magyarország szóban két értelmet látnak, minden értelmes ember elött rettenetet fognak bukni, kik nem veszik észre, hogy midön a dynastia apostoli koronájának történelmét támadják meg, s tombolnak örömükben, ha e korona népei közt szakadást sejthetnek; éppen e dynastiának oly barátjaiként tüntetik ki magukat, kikre a magyar azt szokta mondani : „ments meg uram töle.“

Vajjon nem Árpád alapitotta Magyarországot, vajjon a szerbek, az oroszok, a szepesi és erdélyi németek, szászok sat. nem mind a magyar által telepittettek be e szent korona földjére ? Vajjon a horvátokon, olaszokon és tótokan kivül nem mind ujabb beszármazottak s telepitvények azok, kiknek nevében mostan kardoskodnak az Allg. Zeit. hazánkbóli levelezői? E régibb népek, s örvendünk, hogy az ujabbaknak is legnagyobb része régen testvéresült velünk. A horvátot a leghösibb tettek emlékei kötik hozzánk; nem feledjük mire volt képes az oláh a Hunyadiak korában a magyar lobogók alatt, mig most is Máramaros és Szabolcs oláh-orosz vidékei, a magyar nyelv mellett nyiltan kérelmeznek, a tótok pedig régóta nem képzelik magokat különérdekü nemzetiségnek.

Miután a szent István koronája területén minden külön népfaj sokkal kisebb a magyarnál, bizonyosan nem tarthat e nagyobb nép egyik kisebbnek is ellenszenvétől. És az országon mint államon statusbölcseletileg azon nép firmája diszlik, mely azt megalakitá s fenntartá, s azok, kik őt e müben segitették, mint testvérek állanak mellette; nem követelhetve soha fölényt, csak jogot és polgárilag, mely a szabad nemzeti és egyéni fejlödésböl áll.

Egy araszt hizott azon egy pár lap az államtanácsban tett azon ismeretes nyilatkozatra, melyet szoros értelmében a magyar közvélemény is visszautalt. Ha Majlát kimondá, hogy Magyarországon nem ismer más nemzetet mint a magyart, azt csak egy ember mondá, ki saját nyilatkozata szerint is csak önmagáért volt felelös. A nemzet e nézetet nem osztá a jelenben, nem a multban. Nálunk voltak elismert nemzetiségek. A horvát nemzet fegyveres ereje képezte királyaink hadtestének jobb szárnyát; a szász nemzetet királyi diplomák mondák „unus populus“-nak, s megtarták e nép ös jogait, miket külföldről hozott magával.

Tehát elismertük régen is a nemzetiségeket, sokkal inkább mint az irt és sköthot Anglia, sokkal inkább, mint a gallustöredékeket, vallonokat, morvákot sat. a németek, a gothokat a franciák, a velscheket és longobardokat az olaszok; ezek midön országalapitókká váltak megsemmisiték a levert népeket, kiölék nemzetiségöket, az ös celták nyelve elhalt Irhonban, csak töredékeiben él az angolba felkeveredve, a scot nyelv csak a hegyvidékeken divatoz; a mi koronánk népeinek nemzetisége, vallása soha sem volt háboritva. A szolgabiró és alispány megtanult oláhul az oláh köznép kedvéért; saját nyelvén adta be minden nép szóbeli panaszát; senki sem panaszolt soha, hogy anyanyelvén nem kérhet igazságkiszolgáltatást sat.

Ezen emlékeken alapul a benn lakó népeknek a magyarok iránti természetes rokonszenve, mely ha egy évtized előtt egy lázas évben megszakadott volt : az nem volt több egy család felzavarodásánál, hol az addig imbecilesek férfikorukat elérték; s a patriarchalis hatalom korlátai közöl kilépve követeltek és észrevétették, hogy egy uj korszak kezdödik; de a család együtt marad.

Egy év tanulságot adott a magyarnak; egy évtized mindnyájunknak. A kik nem bizonyos rendszer, hanem magának a dynastiának barátai, örvendhetnek az egyetértésnek, s üldözniök kellene a viszályt és nem megforditva. Tökéletesen eltölt az az idő, hogy egy népnek a másra való uszitásával lehessen uralkodni.

Ám a mi idegen konyhán hizott Allg. Zeit.-beli bölcseink sokkal üdvösöbbnek látnák, ha mi itt benn ujból hajba kerekednénk, s ugy látszik Béla királyt boldognak képzelik, ki csak holt testeket s farkasokat kapott volt Magyarországba visszatérve.

Igy kapkodnak egy-egy hazugságon, s verik professori botjaikkal odább-odább azt, mint kótyafáikkal léglabdájukat a gyermekek, s kis szalmaszálra óriás szappanhólyagot fuvnak fel.

Igy hirdetik a fennebb emlitetteken kivül azt is, mintha gróf Telekit az erdélyi oláhok ellenséges magatartása kényszeritette volna azon nyilatkozattételre, melyet a minap lapunk hozott.

Olvasóink jól emlékeznek a nemes gróf megnyugtató nyilatkozatára, melyet egy müvelt oláh atyánkfia tollából kelt jó indulatu levél költött fel, hol azon aggalom volt kifejezve, hogy a brassói szászok az 1848 előtti állapotokat kérvén vissza, egyszersmind a magyarok hasonló magatartására hivatkoztak volna, mely ha pure pute megadatnék, ugy az oláh nép, mely addig inkább jobbágy - viszonyok közt állott, az alkotmány sánczain megint kivül maradna.

E levélben egy nemes és méltánylandó aggalom volt, s remélt és megis adott megnyugtatás végetti megküldése a régi magyar pártok egyik legkitünöbb emberéhez, oly testvéries bizalomra mutat, melyből éppen ellenkezöt következtethetett volna az Allg. Zeit. pesti levelezője. És ha e levelező az oláhok s magyarok közt képzelt viszálynak nagy fontosságot tulajdonit, még kétszeresen téved, s ugy látszik, hogy ugyanazon lapot is, melybe levelez, nagyon felületesen olvassa; különben láthatná, hogy másfelöl ép ezen lap kigyót békát kiált a magyarra, és a moldva-oláhországiakra, hogy a két nemzet közt a régi testvéries rokonszenv felujittatott. Pedig e rokonszenv soha sem is csökkent. Moldva s Oláhország nemessége gyakran megjelent fürdöinken, összehozott marhakereskedésünk is gyakran; s mindig oly barátságban éltünk együtt, mintha ök most is mint hajdan a magyar királyi korona kiegészitő részei volnának.

És eszélyesek-e az Allg. Zeit. levelezői, ha e rokonszenvet gyanusitják ? Jobb volna-e vajjon, ha azon királyi korona fönemzetét, mely korona ma is legnyomatékosabb ereje a dyuastiának — gyülölnék a szomszéd népek ? kivánatos-e, hogy most midön Törökország a válság pontján áll, egyik hozzánk legközelebb eső fejedelemség gyülöljön minket is ? Látnak-e az ily politikusok orrukon tul ?

De ha éppen a köztünk és az önállóbb oláhok közti kölcsönös vonszalmat oly gyanusitólag hirdetik, s másfelöl a hat millio magyar közt lakó alig pár millio oláhot egészen ellenkező érzések közé helyezik, van-e ebben következetesség ? Feltehetik-e, hogy a nemzetiségi összevágyódás e korszakában, midön a legmesszebb eltávozott nemzetiségi töredékek is mindinkább törekszenek magukat anyatörzseikkel összeköttetésbe hozni; az aldunai fejedelemségek egy hozzánk szakadott töredéke, amazoktól oly nagyon eltérne rokonszenvében ?

Ily tollcsatákat folytatnak ellenünk, egyik hirök a másikot veri meg; ha ellenök tüzetesen akarnánk vitatkozni, csak hireiket állitanók össze. Minden perczen kapva kapnak, hogy rólunk valami kedvezötlent mondhassanak, s gyakran elfeledik, hogy tegnap jónak mondák azt a mit ma rosznak mondanak.

Csak ily ellenségeket kivánunk azon szellemi harczban, melyeket a müveltség terén álló nemzetek egymással folyvást folytatnak.

Gr. Mikó ő nméltósága és a vele Beszterczére menök utja aug. 11—12.

Mult számunkban érintök röviden e körutra vonatkozó előhireket. Most a valóságot irjuk meg ismét röviden. A miket jóslatképpen sejténk akkor, minden megtörtént, nagyobb mérvben mint gyanitók. Már az első állomáson, a kéröi fogadónál Dézsről jött tisztelői várakoztak a nemes grófra, kik öt üdvözlék, s hogy Dézsen ünnepélylyel várják, tudtára adák. A mint az alparéti utra kitérésnél a dézsi zölderdőhöz értek, a városi Casinó nevében egy számos tagu küldöttség jelenék meg szekereken és lóháton, talpig diszmagyar öltönyben, vezette s érzelmeit tolmácsolta dr. Feuereggér Károly. Beszéde méjjen érzett s átgondolt volt. A többek között igy szólott : „Nézzen körül nmlgod e küldöttség arczain, legeltesse szemeit azok kifejezésén; hisszük, meg fog győződni, hogy minket ide nem a hideg kötelesség, hanem azon határtalan tisztelet és ragaszkodás vezetett, melylyel nmlgod iránt viseltetünk, mint azon hazafi iránt, a kiben a leghöbb hazaszeretet és az államférfi higgadt bölcsessége egyesül, és a kiben ezért megingathatlan bizalommal látja minden hazafi vezérét a haza közjava felé. Illy bizalommal fogadja és üdvözli Dézs városa általunk nmlgdat, mi kész bármire, bármely ügyben fogja nmlgod szavát emelni, mi követjük nmlgodat, mert a mit gr. Mikó Imre mond, az jó és üdvös, annak jónak, üdvösnek kell lenni. Fogadja nmlgod mély tiszteletünk és ragaszkodásunk ezen nyilatkozatát kegyesen s városunkan áthaladva, szenteljen egy kis időt a tanács és polgárság testületi tisztelgése elfogadására.“

A tiszta hazafiság, e benső és sokat tartalmazó nyilatkozatát a nemes gróf meghatottan fogadá, megköszönő s kocsira ülvén tovább ment, megelőzve a lovagoktól, kisérve a küldöttség kocsi-karavánjától. A menet csak hamar Dézsen állapodott meg. Ünnepiessé lön a város, nagy számu diszmagyar ruhás küldöttség és jókora néptömeg foglalá el a piacz-tért, az ablakokban pártás és magyar fökötös hölgyek várták és köszöntötték. A mint a kocsik megálltak s ő nmlga kiszállott, Torma István jeles hazafi Dézs vármegye nevében üdvözlötte.

Tudósitónk egész terjedelmében közlendőnek látván a jeles beszédet, ezuttal csak annyit emlit meg, hogy abban szivet és elmét megrázó vonatkozások voltak a multakra, buzgó s öszinte szerencsekivánat a nemes gróf utazásának czéljára, s lelkesedett kifejezése azon honfias ohajtásnak: vajha a magyar és szász nemzet között azon egyesség, mely századokig egyik fökezessége volt Erdély jóllétének, a küszöbön álló alkalommal legalább a szivekben és lelkekben újra megerősödjék. E beszédre gr. Mikó ő nmlga körülbelől igy nyilatkozott: „Fogadják szives köszönetemet, uraim! e nem remélt megtisztelésért, mely legyen bár személyem iránti rokonszenv és hajlam kifolyása, vagy pedig a nemzeti önérzet és hazafiság régóta elfojtva élt érzetének kifejezése, melynek megjelenésem csak alkalmul szolgált, mindepesetre életem egyik legszebb örömét teszi. Dézs városa ugy fekszik a két Szamos összefolyásánál, mint egy kellemes sziget, melyen a szem gyönyörrel nyugszik meg : nem hangzik el egy tettre hivó lelkes szó a magyar hazában, mely itt viszhangra ne találna, nem keletkezik nemes vállalat, mely ne számolhatna lelkes pártolásra. Felszólitom önöket uraim, ez ünnepélyes pillanatban, tegyünk arra szent fogadást : hogy a haza érdekeit mindenek felett szivünkön hordozzuk, hogy a közügy lesz mindig és minden körülmények között első és föügyünk, mely elött minden érdekek háttérbe szorulnak. Igy lesz boldog a haza, s benne boldogok mi . . . E válaszra tartós „éljen“ következett. Azon meghatottság és bensőség, melylyel különösen e fogadás szavai mondva lönek, kimondhatlan lelkesedésre és könyekre birta a jelenlevöket. Az éljen-zés szüntével, Veres városi rendőrbiztos ur ékes szavakkal üdvözölvén a polgárság nevében ő nmlgát, ő nmlga válasz helyett e nagy fontosságu szókat mondá : „Uraim! az idők ismét nehezülni kezdenek, ezért minden hazafinak szüksége lesz összes szellemi és erkölcsi erejére, hogy véletlen események befolyása által magát a helyes irányból eltéritetni ne engedje. Bizzunk ügyünk igazságában s hamarkodás és tulzás nélkül, alkotmányos életben és életre megért férfiakhoz illő nyugalommal és higgadtsággal várjuk be azt, a mi jöni fog . . „Harsány „éljen“ és zene közt kisérték kocsijához. Lovagok és kocsik a Szamosig követték; ekkor ámbár tovább is el akarának menni, ő nmlga a kisérés ellen óvakodék, az egész város egyetemének szivességét megköszönte s éjszakára Bethlenbe ment, honnan, gr. Bethlen Pálné vendégszerető köréből, 12-én délután 3 órakor indult el Beszterczére . . . . . Azonban a további menet folyását tudósitásaink késö megérkezte miatt csak következő számunkban adhatjuk.

Az erdélyi kölcsönös jég- és tüzkármentő társulat felhivása. (Vége.) 11. §. Az 1866-ik évvel kezdödik a befizetett összegeknek törlesztése vagy visszafizetése, részint ezen betételek saját kamatjaiból, részint a társulati dijtartalék által évenkint adandó legalább is 20,000 forint törlesztési járulékból, és foly 23 éven át mindenkor a társulati közgyülések tartama alatt, a következő módon. Az összes, vagy még le nem törlesztett elölegezési jegyszámokból minden alkalommal 435 szám huzatik ki, melyek közül az elöbb kijövő 21 szám mindenkor a következő jelentékeny összegekkel váltatik be :

az először kihuzott	1	szám	az eredeti érték	százszorosával	
a következő	2	„	„ „	„	tizszeresével
további	8	„	„ „	„	háromszorosával
„	10	„	„ „	„	kétszeresével
a többi	414	az	1-sö huzáskor	110	frtot.
„	„		2-dik „	112	„
„	414	a	3-dik „	114	„
„	„	„	4 „ „	116	„
„	„	„	5 „ „	119	„
„	„	„	6 „ „	121	„
„	„	„	7 „ „	122	„
„	„	„	8 „ „	126	„
„	„	„	9 „ „	128	„
„	„	„	10 „ „	131	„
„	„	„	11 „ „	133	„
„	„	„	12 „ „	136	„
„	„	„	13 „ „	139	„
„	„	„	14 „ „	142	„
„	„	„	15 „ „	145	„
„	„	„	16 „ „	148	„
„	„	„	17 „ „	151	„
„	„	„	18 „ „	154	„
„	„	„	19 „ „	157	„
„	„	„	20 „ „	160	„
„	„	„	21 „ „	163	„
„	„	„	22 „ „	166	„
és végezetre	409	dar.	23 „ „	170	„

12. §. A kihuzott nyeremények kifizetése, a vonatkozó közgyülés után következő hat hónap mulva, az eredeti elölegezési jegyek visszaszolgáltatása mellett, a társulat pénztáránál történik. Kivánatra azonban a nyeremény, ügynöki közvetités utján, az illetőnek lakhelyére is elküldhető.

13. §. Azon összegek, melyek a 10. és 11. §§. értelmében folyóvá tétetvén, a kisorolás napjától számitandó 5 év alatt fel nem vétetnek, a társulati pénzalap javára benmaradnak, valamint szintén azok is, a melyekre vonatkozó elölegezési jegyek a kisorsoláskor a társulat birtokában volnának.

14. §. Az ezen pénzmüvelet által támadott kötelezettségek teljes lebonyolitása után, az eredeti töke az erdélyi kölcsönös jég- és tüzkármentő társulat főtartalék alapjának közös tulajdonává válik, melynek rendeltetése, mindazon biztositási ügyletágaknak, melyeket ezen intézet közhasznu emberbarátia

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

törekvései kifejtésére czélul tüzött, vagy tüzni fogna, közös támaszául szolgálni. A volt résztvevőknek pedig, kik ezen tartalékalap létesitéséhez járultak, azon előjoga leend, hogy szükség esetében, a kellő biztonság kimutatása mellett, minden más egyidőbeli kérelmezők előtt részesülnek a kölcsön javalmaiban. A fönebbiekben közlött terveket az 1860-ik évi aprilis 10-kén tartott társulati közgyülés elvileg, egyhangu részvétnyilvánitással elfogadta, s a szabályok tüzetes átvizsgálására, saját kebeléből egy, működését haladéktalanul megkezdendő bizottságot nevezett ki. Mihezképest a tettleges életbeléptetés, a t. cz. közönség kellő mérvbeni részvétnyilvánitásán kivül, csak még a bizton reménylett felsőbb jóváhagyástól van föltételezve.

A csatlakozási szándéknyilvánitás egyszerüsitése tekintetéből, a társulat t. ügynökei el vannak látva elegendő számu nyomtatott aláirási ivekkel, melyeknek minél nagyobb számbani s értékre szóló igénybevételét tisztelettel kéri s elvárja.

V.-Gálfalva, jul. 8. 1860. — Valamint hazánk minden részében, ugy itt is megtartatott mai napon a nemzet nagy halottjaért a gyászistenitisztelet.

Nem volt szándékom e különben méltán oly gyakran előfordult gyászos megemlékezés tárgyáról bővebben értekezni, de nem mulaszthatom el, hogy a nép minden rétegeiben e gyászos s egyéb nemzeti érzelmekben nyilvánuló jellemekről tapasztaltak,jugy az isteni tisztelet miképi lefolytát kevés szóval ne jelezzem.

V.-Gálfalva helysége az elhunyt nagyhazafi gróf Széchenyi István emlékét a ref. templomban gyászistenitisztelet tartva részvét- s kegyeletteljesen ünnepié meg. E napon a nagy természet is szivünk érzelmeivel öszhangzólag oly szomoru, s oly hallgatag vala, csak a harangok bús hangjai rezgettek a lég csöndén át, hogy a bánatot zugó moraj, sziveinket még messzibb ringassa be fájdalmunk tengerére. Miután a harangok elnémultak, az egybegyült bensőleg gyászoló nép bánatos éneszállt el az ajkakról a mindenek urához; ennek végeztével föllállott helybeli lelkipásztorunk közjegyző t. T. S. ur egy buzgó imát mondott a nagy halott szellemiért, ezt végezve a fölvett, és elolvasott alapige után egy alkalomszerü beszédet mondott. Beszédében előre kijelentette tisztelendő F. S. ur, hogy a nagy halott hazafiságának csak felületes jellemzésébe bocsátkozik; mivel mindazon érdemeket, mik az elhunyt nagy hazafit jelzik, elősorolni lehetetlen, mindazonáltal mind a veszteség nagyságának leirása, mind pedig gróf Széchenyi tevékenysége példájának követésére buzditó szavakba foglalt beszéde annálinkább hatott a közönségre, belátván az óriási veszteséget— nem volt senki, kinek szemeiben köny ne csillogott volna.— Különösen megható volt azon jelenet, midőn tartalomdús és velős beszédében elősorolá, a haza nagy fiának a szellemi és anyagi téren kifejtett, ugy a magyar népre, mint az egyetemes emberiségre kiható nemes tetteit; élénk szinekkel rajzolván azon csapást, mely a halhatatlan emlékü nagy férfiu kidöltével az összes nemzet-testet oly érzékenyen sujtá — ez oly villanyhatásu volt a köznépre, hogy nem volt egy is, kinek szemeiből a valódi fájdalom könye ne pergett volna le arczáján. Ezzel az istenitiszteletnek vége levén, mindenki megilletődve tért haza szótlanul lakába. — Szivem teldobogott örömében e hallgatag nép látásán; mert látám a valódi bánatot és megilletődést arczukon, s a mely nép nagyjait tisztelni tudja, annak élni kell — nem veszhet el soha! — Végül irhatom, hogy néhai b. Józsika Sámuel ő ex. szellemiért folyó hó 15-kén a gálfalvi ev. ref. egyházban a küküllő-vidéki birtokosság közkivánatára gyászünnepély fog tartatni.

Vidéki.

Ujdonságok.

** Kolozsvártt, 1860. julius hó 29-dikén a közzétett programm az országos lótenyésztés emelése és jobbitására legfensőbb helyen utalványozott 100 cs. arany jutalomdij szerint következőleg osztatott ki :

A) Anyakanczák tulajdonosainak : 1. Némethy Sándor kékesi gazdatisztnek Lina, 6 é. pej csikos kanczájáért 12 darab arany. 2. Boda Pál patai gazdatisztnek Lila, 7 éves pej csikós kanczájáért 8 db. a. 3. Kelemen Károly oláh-fenesi jószág felügyelőnek Holló 7 é. fekete csikos kanczájáért 5 db. a. 4. Mikovényi kalota-szentkirályi jegyzőnek Kedves 7 é. csikos kanczája dicséretreméltónak találtatott.

B) 3 éves csikók tulajdonosainak: 1. Szakács Samu völcsi számtartónak 3 éves vasderes kancza csikójáért 12 db. arany. 2. Szabó Gergely kolozsvári lakos és adóhivatali szolgának Ilka nevü 3 é. sárga kancza csikójáért apja Oriov 8 db. a. 3. Három éves kancza csikók között több jutalomra érdemesnek nem találtatván, a 3-dik jutalom Boda Pál patai gazdatisztnek 2 éves pej csikójáért, apja Wellington, adatott 5 db. arany.

C) 2 éves csikók tulajdonosainak: 1 Szarvadi Pál dedrádszéplaki birtokosnak Stella nevü 2 éves barna csikójáért apja Siglavi 12 db a. 2. Kelemen Károly oláh-fenesi jószág felügyelőnek 2 éves pej csikojáért 8 db. a. 3. Rendi Lajos karai gazdatiszt 2 é. vasderes csikójáért apja Mezur 5 db. arany.

D) Egy éves csikók tulajdonosainak : 1. Zöld János abafái számtartó 1 éves p. pej csikójáért apja Cartegó 12 db. a. 2. Kocsis János szakácsnak 1 é. sárga kancza csikójáért 8 db. arany. 3. Mike Lajos soboki lelkésznek Mina 1 é. p. k. csikójáért 5 db arany. Pályázó állatok száma 1. anyakancza összesen 11 darab, 2, 3 éves csikók összesen 4; 3, 2 éves csikók összesen 7; 4, 1 éves csikok összesen 6.

⚖ A szinház-utcza terét a napokban kimérték s kikövezésére már vállalkozó is akadt.

⚖ A mult szombaton utazott itt keresztül szinigazgató Szabó József M.-Vásárhelyre, a hol népszinmű- és drámai társulata az előadásokat e hó 12-kén volt megkezdendő.

** A vizár által közelebbről elpusztult enyediek fölsegéllésére városunkon több aláirási iv kering, a melyek szépen telnek már is. Ugyancsak e czélra az előpataki fürdőn bál rendeztetett, a mely az önkéntes aláirásokkal együtt 350 frt 51 krt jövedelmezett.

⚖ A kolozsvári kereskedelmi kamara nem régiben azon panaszszal járult a magas helytartóság elé, hogy az orsz. Kormánylap megszünése óta a kormányi rendeletekről még hiányosabban értesül a közönség, mint eddig elő, s hogy e miatt igen sok zavar és félreértés támad; s kérte, hogy a m. helytartóság találná módját e baj megszüntetésének. E panaszra a napokban oly értelmü válasz érkezett, hogy a rendeletek magyar és román forditásban nem sokára közzé fognak tétetni s gondoskodva lesz, hogy a kihirdetés folytonosan rendben történjék.

— Az iskolai életben szerződött és e lapok februári számában is érintett egyéneknek julius 30-kán meg volt az örömteljes napjok, mert ha a kitüzött időbeni találkozásra nem jelenhettek is meg, a forradalom idejében elvesztett vagy elhányódott irásos szerződés, s ebből keletkezett idő összetévesztése miatt, levél utján a találkozásra egy más időt tüzvén ki, ez a nevezett napon meg is történt. Érdekes volt látni a 15 év alatt nem látott, s némelyekre nézve azóta nagyba változott pofákat, s egyebeket; érdekes volt hallgatni az iskolai kedélyes élet felujult reminiscentiáit, azóta lefolyt többekre nézve szenvedéses élet fölemlitéseit; benézni a lélek tükörébe, s tanulmányozni, hogy ki, mivé fejlödött, s ezután is kitől, mit lehet várni? stb. A 15 szerződött tagok közül négyen hunytak el ez idő alatt, kik közül főkép egynek fölemlitése különösben fájt a baráti kebleknek; mert a mely uton indult volt, azon haladva, ha él, ma a haza alkalmasint egy jeles irót, egy Berzsenyi zamatu költőt látna benne, a mint fennmaradt nehány költeményei mutatják. Az élő tagok papi, s kettő tanári állásban müködnek, egyen kivül, ki hasonlóul papi pályára készülve, minden jólvégzettsége mellett ez ideig — kevés süketsége miatt— alkalmazást nem kaphatván, testi munka s töredéshez pedig nem szokván, szükös állapotban tengeti napjait, kinek némi fölsegéllésére, s jövője javitására, a szerződött tagok kötelezettségökből kifolyólag, tehetségökhöz mérten intézkedni kötelességöknek ismerték el.

Egyik tag.

** A „Kr. Ztg.“, a brassói német ujság irja aug. 11-röl: „Reményi Ede ur hangversenye, mely tegnap az itteni szinházban tartatott meg, oly sikert aratott, a mi valamint a hires müvésznek, ugy Brassó müértelmes közönségének becsületére válik. Ha számba veszszük a körülményeket, melyek közt a brassóiak távollétében, s hallatlan belépti dijak mellett, Reményinek előadására a ház minden zugában megtelt, majdnem Amphionnak követ megindító, csodatevő hatalmára kell gondolnunk. Reményi ur még nagyobb csodát tett, embereket indított meg a mostani pénzszük világban. Ha tetszett-e? Erre a ref. szomszédja azt felelte, hogy ily virtuositásról nem is álmodott. Valóban fogalmunk se volt arról, hogy a hegedü egy oly hangszer, a melynek nyelve, kedélye, lelke van, a mely egy pillanatban megnevettet és megrikkat. Az ő nyirettyüje varázsnyirettyü. Reményi több mint müvész, az ilyen ember félisten, a ki minden birálaton feljül áll“ stb. A müvész kiléptekor virágfüzérek és bokrétákkal üdvözöltetett, s előadott darabjai után számtalanszor kihivatott.

** A „Kr. Ztg.“-ban olvassuk, hogy a magyar opera Bukarestből Brassóba érkezett.

** A „Neueste Nachrichten“ czimü bécsi lap a Széchen-inditványra nézve a következő felvilágositást hozza: Az utóbbi napokban némely itteni lapokban ismételve egy programmról volt szó, mely a bir. tanács tagjai közt tanácskozás alá vétetett, s melynek szerzőjeül Széchen gróf neveztetett. Mint hiteles kutfőből értesülünk, e bizonytalan hirek egy memorandumra vonatkoznak, melynek szerzője nem gr. Széchen, hanem Apponyi gróf, és Szögyényi László, a bir. tanács mostani alelnöke. E memorandumban a bir. tanácsban létező magyar párt kivánságai s nézetei Ausztria politikai viszonyait illetőleg, kimeritőleg vannak előadva, s végre Magyarország ujraalakitására, illetőleg alkotmányos visszaállitására vonatkozó inditványaik következőleg vannak formálázva: Visszaállitása a magyar királyság kapcsolt részei birtokterületének; az ujraalakitás utjának egyengetése egy ideiglenesen visszahelyezendő magyar udvari cancellaria által. E kormányhatóságnak feladata lenne a magyar országgyülés szervezése korábbi szerkezete alapján, s az uj idő kivánalmainak megfelelőn. Az ez uton életbelépendő országgyülés annyiban constituáló lenne, mennyiben az eddigi történeti alapon, Magyarország s kapcsolt részei korszerü reorganisatióját s azok összeköttetését az összes állammal törvényes alakban végrehajtani lenne feladata. Az itt emlitett memorandum, mint halljuk, alapjául szolgál azon programmnak is, mely felett a bir. tanács magyar tagjai gróf Széchen közbevetésével, a bir. tanács nem-magyar tagjaival értekeztek, s e részben egyetértést eszközleni igyekeztek. Hogy ez egyetértés valóban oly mérvben jött-e létre, mint azt némely hirlap hiszi, ki fog derülni azon tárgyalásokból, melyek a bir. tanácsban történni fognak. Egyelőre nem tartjuk illőnek a mi szempontunkból e programm megvitatását, mivel csupán annak szoros formulázása, a mint az a bekövetkezendő tárgyalásoknál szőnyegre jövend, nyujthat elegendő támpontot annak elvszerü megvitatására.

** Erkel operája „Hunyadi László“ Zágrábban háromszor lőn előadva a magyar dalmütársaság által, s a szép zenemü roppant lelkesüléssel fogadtatott, horvát testvéreink részéről. Azonban, mint irják, a további előadások rendőrhatóságilag betiltottak, s a társulatnak el kell hagynia Zágrábot.

** Az „Allg. Ztg.“ jul. 22-diki számában Bulyovszkyné érdekében egy bécsi levél jelent meg, a melyben az egész magyar nemzet leczkét kap ama macskazenéért, a melyet B-nénak csináltak.

** Szegedről irják: A mult este a volt kaszinói helyiség s az előtte fekvő sétatér a legélénkebb közérzületi nyilatkozatok színhelyévé lőn. Tiz év óta gyászolt e hely, noha többször voltak szinielőadások nagy termében s nem egyszer tánczvigalmak; mégis, midőn az emlékezet megszállta lelkünket, legott kiragadott bennünket a vigadó körből, eszünkbe jutott az év, melyben e falak között városi, megyei, sőt országos közügyek kerültek szőnyegre, és folyt a tanakodás, lett a tanakodásból vita, a vitából pártoskodás. A két ellenpárt szélsőségig vitte itt gyülöletét; s ime 11 év után mi történik a pártoskodások tanyáján? a legnagyobbszerü testvéri ölelkezés fokozatos átmenetének egy igen jelentékeny mozzanata. A haza több részén ismeretes zombori szerb zenészek játszottak ez estén a mondott helyiségben, majd az előtte fekvő sétányon; jelen volt több helybeli szerb testvérünk, jelen volt nehány szerbiai férfiu közöttük, egy iskolai tanácsos, egyszersmind tanár is (ez utóbbit, lelkes felköszöntéseire, a közönség a szó teljes értelmében karján hordozá.) Poharazás közben vége hossza nem volt a hosszabbra rövidebbre szabott mondatok sorának, mig a hazafias dalok nem egyszer tulzengték a tájékot. E mulatság lehető legzajosabb volt, de semmi rendetlenség nem fordult elő. A zombori tamburások többek között énekeltek egy hős dalt Brankovics idejéből és egy legujabbat a nép ajaka után. Ez utóbbi igen érdekes, a mennyiben a visszavonás okozóit fájdalmasan, de mégis gunyorral átkozza el, és inti a két testvért, hogy vállat vessenek. Minden versszak után szünni nem akaró éljen és zsiviokiáltások következtek. Ily népnek kár aztán, midön valaki előáll, a testvériségről leczkét adandó.“

** Mutassátok fel a vallásos türelemnek és felebaráti szeretetnek szebb példáját, mint a mely közelebbről Magyarországon történt! A debreczeni izraelita egyházközség iskolaigazgatója és rabbija, Ehrlich Ede ur, a „Debreczeni Közlöny“-ben a nyilvánosság előtt jelenti: „Gyula községében, Szabolcs vármegyében lakó, mintegy 20, többnyire szegény izraelita lakós már régóta ügyekszik, hogy Istennek házat emeljen, de e szent törekvése a szegénység miatt mindig hajótörést szenvedett. És ime, azon pillanatban, midőn tervükről már-már lemondani akarnának, azt egyszerre váratlanul valósitva látják! Ugyau is e derék magyar község protestans és görög nem-egyesült érdemes lelkészei: tiszt. Szécsy János és Molnár Demeter urak, valamint jegyző Helmeczy Ferencz ur és biró Vajda Gábor ur áthatva a szentirás ama szavai által: „Mindnyájunknak egy Atyánk van és egy Isten adá lételünket“, kieszközlék a községnél, hogy az izraelitáknak az imaházhoz szükséges telek és épületanyagok a község költségén szerezttessenek meg, s igy a különböző hitrokonok segélyezése alapján bevégzett izraelita templom a napokban Izrael istenének, a mennyei Atyának, az összes emberiségnek fog felszenteltetni, s abban hálaima fog zengeni a nemes szivü keresztény lakosokért. Ha mindjárt historiai tény is, hogy az izraeliták Magyarországon soha se voltak oly rendes, mondhatni rendszeres üldözéseknek kitéve, mint az Európa más civilizált államaiban vérvörös betükkel följegyeztetett, tudtunkra még eddig az első és talán az egyetlen példa, hogy egy izraelita sinagoga keresztény testvéreink eszközlésére épittessék, kivevén Franciaországot és Belgiumot, a hol az emancipalt izraeliták vallási budgetje az államkincstár által fedeztetik.“

** Türr István, Garibaldi első hadsegéde, született Baján 1825-ben. Atyja ottani kereskedő volt, ki legjobb nevelésben részesité. 1841-ben atyja meghalván, gondnoka és nagynénje azt akarták, hogy Türr a kapucinus szerzetbe lépjen. De a zárdai élethez nem levén kedve, 1842-ben beállott mint közvitéz a főherczeg Ferencz Károly 52-ik számu gyalog ezredhez Pécsett. Később P. ezredes Türr Istvánt, mint szép termetü ifjut, a gránátos osztályhoz küldötte Milanoba, hol akkor két gránátos zászlóalj, egy magyar és egy olasz volt, Türr a Ferencz Károly osztályhoz tétetett. Az időben Damjanits ugyanannal a gránátos zászlóaljnál volt a Bukovina osztályban, s több izben igy szólt: ebből a bajai fiuból még jó katonát lehet faragni. 1844-ben káplár lett, pontos és rendszerető volt ő mindenben, azért is mindenki kedvelte,ámbár hizelkedni nem tudott. 1847-ben őrmesterré lett, mi az időben még sok fáradságba került. 1848-ban márczius 19-kén a forradalom egész Olaszhonban kitört, Milanóban Türr kitünteté magát, s bebizonyitotta, hogy a hadi szolgálatra elegendő tudománynyal és bátorsággal bir. Azon év május 6-kán ismét kitüntette magát. Augusztus hóban Türr a hadsereggel ismét Milanóba érkezett, az „Orientali“ utczában kedvese ezen szavakkal fogadta: „forrón és igazán szerettelek Stefano, hanem többé nem szeretlek, mert ellenünk harczolsz.“ November 16-dikán Türr hadnagy lett, gondolván, hogy az aranyos csákó kedvesénél a szerelmet ujra fel fogja éleszteni, azonban tévedett, mert a leány igy szólt: „minél nagyobb rangra lépsz, annál nagyobb ellenséget látok benned.“ Január havi 14-kén 1849-ben Türr kedvese szemeláttára áteveztette magát a Ticino folyón. 1849-ben a novarrai csata után béke lőn. Piemontban Türr Istvánnak boldogabb jövőre kilátása nem igen volt. Casati ur közbenjárása által az angol seregbe lépett mint kapitány. Indiába küldötték, hol a harcz mezején al-ezredességet nyert. 1853-ban a nyugoti hatalmak seregeket küldöttek a török segitségére, Türr is mint angol ezredes Szebastopol alá ért, a honnét ő Bukarestbe küldetett, nyergek és más egyéb lószerszám vásárlása végett. Az időben a főherczeg Ferencz Károly 52. sz. gyalog ezred Bukurestben állomásozott; Türr Istvánt megismerték és elfogták. Az angol kormány, de főkép lord John Russell közbenjárása által szabadlábra tétetett, és Angolhonba küldötték. 1859-ben ismét piemonti szolgálatba lépett, s a jelen szicziliai hadjáratban mint Garibaldi első hadsegédje tünteté ki magát, — legujabb hirek szerint Nino Bixioval együtt dandárparancsnokló tábornokká lett. (P. H.)

— Bécs, aug. 10. A „Wr. Ztg“ a pénzügyminiszternek egy jelentését tartalmazza, mely a birodalom pénzügyi helyzetéről s az 1861-ik évre kiszámitott 39 milliónyi hiány fedezéséről szól. Az 1860-ra kiszámitott 87¾ millió hiány- és ki nem számitott kiadási tételekből 7,600,000 — miknek fedezésére 76½ millió van készen — takarékosság s bevételszaporodás következtében 39½ millió elesik; e szerint az 1860-ra meglevő fedezékből 20,700,000 marad fönn, mely összeg az 1861-re még kilátásban levő megtakaritások s rendkivüli jövedékekkel a hiányfedezésre nemcsak elegendők, hanem még 1862-re is teljesen marad fönn. Ennek következtében sem a dófölemelés, sem kölcsön nem szükségeltetik. Az 1862—1863-ra előre látható hiány, a hadseregi kiadásoknál és a belkormányzat megfelelő reformjai által eszközlendő megtakaritásokkal fedeztetik. Igy a valódi bevételek és kiadások sulyegyene helyre van állitva.

— Gróf Saint Quentin kormányzó ur ő excellentiája egyik legközelebbi körutazása alkalmával Versecz városát megérintvén, a tisztelgésére elébe jött küldöttségnek, megnyugtatásul kijelenté, miszerint legkisebbet se tartsanak attól, hogy Ő cs. kir. Felsége kormányzása alatt a jelen koronaország Magyarországhoz vissza fogna csatoltatni. Szintezen megnyugtatást nyerte egy nagy-kikindai küldöttség is, mely a kormányzó urnál Temesváron tisztelgett, és mely előtt ő excellentiája azon várakozását fejezte ki, hogy a szerbek ezentul is oly hivek leendnek, mint voltak egy évtizeddel előbb. (Delejtü.)

** A triesti szinházban tüntetések történtek, s közelebbről „Ernani“ előadatásakor a zajos demonstratiót ismételni karták. A földszinten egy zajongót elfogtak.

— Mult hó 29-dikén a temesvári g. n. e. szerb egyházi község gyülésében szőnyegre került Eszék községének azon óhajt magában foglaló körlevele, hogy legfelsőbb helyen szerb nemzeti congressus megtarthatásáért folyamodvány nyujtassék

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

be. Az irányt adó temesvári község, melynek gyülésében az intelligentia nagy számmal részt vett, a körlevelet minden vita nélkül félre tette. (Delejtü.)

⁂ Bécsi lapok szerint e hó 9-dikén egy nő a Kärntnerstrassén a krinolin áldozata lett. Hosszu és bő ruhája alkalmasint eldobott szivartól meggyuladt, s eloltani lehetlen volt. A szerencsétlen szörnyen összeégett. Életéhez semmi remény.

⁂ A mult évben egy millió 348 ezer játék-kártya és egy millió 920 ezer példány naptár került bélyeg alá a birodalomban; az elsőért bejött 192 ezer, az utolsóért 120 ezer forint. Kilencz év alatt a kártyafogyasztás 1,232,000-rel, a nagtárfogyasztás pedig 903,000-rel szaporodott.

— A „Fortschritt" irja: „A költségvetési bizottság (a birodalmi tanácsban) e héten tán bevégzi tanácskozásait. A jelentés azután, könyomatilag leiratván, a birodalmi tanács tagjai közt ki fog osztatni. Teljes ülése a birodalmi tanácsnak aug. 24-ke előtt aligha lesz."

— A „P. N." irja: „Az ágostai vallást követők tiszai kerületének nagy gyülése nagy ebéddel végződött, mely sok számu érzelmes toasztokkal volt füszerezve; ezeknek sorát Zsedényi az ujdon választott főgondnok kezdette meg Fölséges Fejedelmünkért poharát emelvén, azon kivánsággal, hogy még ez év lefolyta alatt, egy magyar országgyülés előtt szentelt fejére hazánk hgprimása a sz. István szent koronáját tehesse."

** Tüz Lőrinez előfizetést hirdet „Magyarország nem volt, hanem lesz" czimü politikai és humoristikus poémiára. Előfizetések szept. 15-ig fogadtatnak el 1 frtjával, diszkötés 1 frt 50 kr, melyek Herz János pesti nyomdájába utasitandók. Az előfizetési ivén két vers-mutatvány áll, melyek közül „A doktorokhoz" czimzett jól megüti — a mértéket.

Politikai hirek.

— Páris, aug. 5. A „Moniteur" szerint a külügyminiszteriumban f. hó 3-án tartott értekezlet jegyzőkönyvei igy hangzanak:

I-sö Jegyzőkönyv. „Miután a szultán gyors s hatályos rendszabályok által a szyriai vérontásnak véget akar vetni s azon szilárd határozatát akarja tanusitni, miszerint az uralma alatt álló népfajok közt a rendet s nyugalmat biztositsa, s miután a francziák császárja, az ausztriai Császár, a nagybritanniai s irlandi egyesült királyság királynője, a porosz herczeg regens ő kir. fensége, s a minden oroszok császárja ő felsége tevékeny közreműködésüket folajánlák, melyet a szultán elfogadott: a nevezett felségek, s ő kir. fenségének képviselői a következő czikkek iránt egyeztek meg:

I. cz. Egy európai csapatokból álló hadtest, mely 12,000 főre emelthetik, fog Szyriába küldetni, hogy a nyugalom helyreállítására közreműködjék.

2. cz. A francziák császárja ő felsége kész, ezen hadtestnek felét tüstént kiállitni. Ha annak szüksége derülne ki, miszerint ezen hadtest létszáma a fölebbi czikkben kikötött magasságra emeltessék, a magas hatalmasságok haladéktalanul a szokott diplomatiai uton egyezkedni fognak a portával, közölük azon hatalmasságok kijelölése iránt, melyeknek ez iránt gondoskodniok kellene.

3. cz. Az expeditió főparancsnoka tüstént megérkeztével közlekedésbe lépend a porta rendkivüli biztosával a körülmények által kivánt összes rendszabályok combinálása s azon állomások elfoglalása végett, miknek megszállására, az ezen okmánynyal szem előtt tartott czél elérése tekintetéből, alkalom fogna adatni.

4. cz. A francziák császárja, az ausztriai Császár stb. ő felségeik megigérik, mikép elegendő tengeri haderőt fognak fönntartani, hogy a szyriai partvidékeken a nyugalom helyreállitása végetti közös erőfeszitések sikerére közreműködjenek.

5 cz. A magas felek Szyriának európai csapatok általi megszállatása tartamát hat hónapra tüzik ki azon meggyőződésben, miszerint ezen határidő elegendő leend a szándéklott pacificatio kieszközlésére.

6. cz. A magas porta kötelezi magát arra, hogy az expeditionalis hadtest tartását s élelmezését, a mennyire töle függend, könnyitendi.

Egyezkedés történt az iránt, hogy a fölebbi hat czikk szóról szóra egy egyességgé alakittassék át, melynek az itt alulirt képviselők aláirasaival keltend elláttatnia, mihelyt azok fejedelmeik teljhatalmainak birtokában lesznek; mindazáltal ezen jegyzőkönyv állapitmányainak tüstént érvénybe kell lépniök. Poroszország ügyviselője azonban megjegyzi, mikép a porosz hadihajók jelenlegi folosztása az ő kormányának nem engedi meg, hogy most mindjárt közreműködjék a 4. cz. végrehajtására.

Szerkesztetett Párisban, aug. 3. 1860. hat példányban. Thouvenel, Metternich, Cowley, Reuss, Kisseleff, Ahmet Vefyk."

II. Jegyzőkönyv. „Midőn Francziaország, Ausztria, N. Britannia, Porosz- s Oroszország meghatalmazottjai, saját illető udvaraik szándékai értelmében, ama segély sajátképi jellemét, mely a mai napon aláirt jegyzőkönyv határzatai szerint a magas portának nyujtatik, valamint azon érzületeket, melyek amaz okmány záradékait elöidézték s azoknak teljes önzetlenségét meg akarják állapitani, a legformaszerintibb módon kijelentik, miszerint a szerződő hatalmasságok kötelezettségeik végrehajtásánál semmi területi előnyre, semmi kizárólagos befolyásra és semmi oly, saját alattvalóik kereskedelmi közlekedése számárai engedményre sem szándékoznak törekedni vagy fognak törekedni, mely az összes többi nemzetek alattvalóinak szintén meg ne adathatnék.

Midőn azonban ők itt a szultántól eredt azon okmányokra emlékeztetnek, miknek magas becse az 1856. mart. 30-ki szerződés 9-dik czikke által constatiroztatott, lehetetlen ki nem fejezniök azon értéket, melyet illető udvaraik arra helyeznek, hogy a magas porta ünnepélyes igéretei értelmében komoly közigazgatási rendszabályok létesittessenek, a török birodalombeli minden hitfelekezetü keresztény népek sorsának javitása végett.

Törökország meghatalmazottja tudomásul veszi a magas hatalmasságok képviselőinek ezen nyilatkozatát; s magára vállalja, hogy azt saját udvarának átszolgáltatandja; mely alkalommal megjegyzi, mikép a magas porta a fölebb emlitett óhajtás szellemében alkalmazá s fogja ezentul is alkalmazni erőfeszitéseit.

Szerkesztetett Párisban, aug. 3. 1860. hat példányban. Thouvenel, Metternich, Cowley, Reuss, Kisseleff, Ahmet Vefyk.

Páris, aug. 8. A „Moniteur" szerint a császár Chalons-ban szemlét tartott s a katonákhoz intézett beszédében ezt mondá: „Francziaország örömmel üdvözli az expeditiót, melynek semmi más czélja nincs, mint a jogosságot s emberiséget diadalra juttatni. Ti nem valamely idegen hatalmassággal folytattok háborut; ti a szultant segititek. Remélem, a katonák ama hősök méltó gyermekeiül bizonyitandják be magukat, kik Krisztus zászlóját ama tartományba vivék. Nem nagy számmal távoztok el, de bátorságtok s önérzetetek kiegészitendik a számot; mivel a nemzetek mindenütt tudják, hogy Francziaország zászlója előtt valamely nagy ügy halad s hogy azt egy nagy nép követi.

— A „Patrie" szerint nem lehet kétség többé egy nagyszerü mohamedán összeesküvésről, a melynek czélja volna minden keresztényt meggyilkolni keleten. Egy másik félhivatalos lap szerint Törökország sok más városában a legnagyobb ingerültség uralkodik, s ott is minden pillanatba megujulását lehetne várni azon jeleneteknek, melyeknek szinhelye legközelebb Szyria volt. Belgrádban p. véres jelenetek fordultak elő; Drinápolyban rettentő ingerültség uralkodik; Trapezuntban csaknem véres összeütközésekre került a dolog és Bagdadban a mozgalom kiütését várják. Az ingerültség Törökországban, e lap szerint, általános és egészen Marokkoig terjedne, a hol a szyriai mészárlásokat alkalmasint utánozni fogják maholnap.

— A „Pays" alig talál szót Abd-el-Kader dicsőitésére, melynél azonban Francziaországnak is jut egy kevés. A lap azt hiszi, hogy a becsületlegio jelvényei, soha sem diszitettek nemesebb keblet. — A Moniteur hivatalában 41,051 frank iratott eddig alá a szyriai keresztények számára. A császár 25,000, a császárné 10,000 frankkal legelöl; az izraelita consistorium Straszburgban rendezett hangversenye 1225 frankot jövedelmezett. A párisi zsidó consistorium 48,892 frankot gyüjtött — Rotschild ehhez 15,000 fr. járult. A Moniteur az egyes adakozók neveit is közli. Lyonból jelentik, hogy Castellane marsall mintegy 80 önkéntes fölött tartott szemlét, és igen fellelkesité azokat. Az önkéntesek zászlóján következő felirat volt olvasható: „Les volontaires de 1-er chasseurs partant pour la Syrie." — Goyon tábornokot mára várják. Denoue tábornok, az ő utódja, már utban van Rómába.

— Mint Marseilleből táviratozzák, az első csapatok onnan már aug. 5-kén este elhajóztak Szyriába. Aug. 6-kán indult ugyanonnan a „Borysthène" egy fél vadász-zászlóaljjal, valamint a „Finistère" Toulonból. Az 5-dik sorezred Chalonsból megérkezett Marseillebe. A „Moniteur de l'Armée" szerint a szyriai expeditios hadtest szerkezete pontosan igy áll: Főparancsnok: Beaufort d'Hautpoul dandártbk; táborkar: Osmont ezredes, Boyer lovas-századparancsnok és négy kapitány; élelmezés: Monfy alintendans. Gyalogság: a 16. gyalog vadászzászlóalj, az 1. zuavezred 1. zászlóalja, az 5. és 13. sorezred. Lovasság: egy század az 1. huszárezredből, két század az 1. és 3. afrikai vadaszezredből, egy század a 2 dik spahi ezredtől. Tüzérség: egy hegyi üteg az első ezredtől, egy lovasüteg a 10-dik ezredtől, egy szakasz a 6-dik kézmüves-századból. Genie: egy század a 2-dik ezredből. Szekerészet: egy szakasz a második és ugyanannyi a harmadik századtól; munkások és betegápolók.

Az expeditióhoz kirendelt lovasság parancsnokává Abdidal ezredes van kinevezve a spahiktól. — A kölni lap egyik párisi tudósitója azt hallja, hogy Dseddah-ban és Arábia egyéb pontjain uralkodó ingerültség folytán egy franczia hadihajot fognak a vörös-tengerre küldeni. Ha ez all, akkor a „Débats" ma emlitett czikke bámulatos gyorsasággal talált viszhangra.

— Turin, aug. 8. Az Opinione jelenti: „Nápolyban minden nyugodt; a királyi csapatok főparancsnoksága Pianellire van bizva; az 1838 iki korosztály 20 ára van összehiva. Turinban azon hir okoz nyugtalanságot, hogy Lamoricière a nápolyiaknak egy tervet nyujtott át a szárazföld megvédésére, még több, hogy Nápoly és Róma közt véd- és dacszövetség köttetett. Utolsó esetben Piemont talán kényszerülve lenne, szenvedőleges politikájával felhagyni, miután azt nem turhetné, hogy Lamoricière idegen csapatai ezen olasz háborúba avatkozzanak.

— A „Patrie" az olaszországi ügyekről a következő sajátságos közlést hozza aug. 7-én: „Tudva van, hogy a Garibaldihoz küldött Litta kapitány missiója teljesen megbukott. Azt mondják, hogy a dictátor azon indokok közt, melyek miatt visszavonhatlanul elhatározta a szárazföldre menni, legelől azt emlité, hogy neki a maga további hadmüködéseiben mulhatatlan szüksége van a nápolyi marinára, a melyet méltán tekintenek Olaszország első marinájának. Garibaldi — mint mondják — kijelenté, hogy rá nézve szent kötelesség megszabaditani Velenczét és hogy egy erős tengerészet közreműködése ez eredmény elérését meg fogná neki engedni."

A „Patrie" egyszersmind megerősiti a dictátor embereinek kiszállását Calabriában, hozzá tevén, hogy azok körülkeritették a scyllai erődöt, a mely a calabriai parton van Messinával szemközt, mintegy öt kilometerre a Faro csucsától. A kiszállást az „Opinion Nat." turini levele is megerősiti, hozzá tevén, hogy Garibaldi Casertat, közel Nápolyhoz, jelölte ki a maga számára kiszállási helyül.

Párisba érkezett tudósitás szerint is kétségtelen, hogy Garibaldinak a fővárosban jelentékeny pártja van, mely adandó perczben a fölkelés zászlaját azonnal kitüzendi. A dolgok ily állása tevé szükségessé, hogy a nápolyi kormány, főleg a főváros megtartására irányozá figyelmét s az Abruzzokban állott sereget a körül pontositja most össze. A király tehát és kormánya ugy látszik el van határozva, Garibaldival a döntő csatát Nápoly előtt vagy éppen annak utczáin megvivni. Ez utóbbi még nem szállt ugyan ki a szárazföldön, de a szárd királyhoz intézett levele mutatja, hogy ő éppen e perczet tartja alkalmasnak a támadásra, s azért alázatos bocsánatot kér a királytól, hogy ezuttal nem fogadhatja tanácsát. Ha egyszer föladatát teljesitette, akkor ő felsége lábaihoz fogja fegyverét letenni s élete végső perczéig neki engedelmeskedni; de most még nagyobb dolga van annál.

— A milazzói kapitulatiót a „Corr. Merc." pótlólag következő pontozatokban közli:

1. A királyi csapatok katonai tisztességgel hagyják el a várt, kivéve Bosco tábornokot, kinek gyalog kell távoznia.

2. Az erőd Garibaldi dictátor hatalmában marad minden tüzérsége és lőszereivel.

3. Minden ló és az öszvérek fele része, mikkel a királyi csapatok birnak, Garibaldi számára visszahagyatnak.

— Bécsből irják egy rajnai lapnak, hogy itt már régóta minden elökészület megtétetett arra nézve, hogy Velenczében, szükségesetére tekintélyes hadcsapatok összpontositthassanak. Az Österreichische Zeitung azt irja: hogy ha Garibaldi csakugyan ur marad a szárazföldön, akkor minden legitim kormány kétszeresen vigyázzon. Ez legközelebb érdekli Ausztriát, melynek különösen vigyázni és minden eventualitásra készen lennie kell. Mily érzület uralkodik most Oroszország fővárosában? Mi azt hisszük, hogy ott is érzik, miszerint a forradalom által átviharzott és Francziaország befolyása alatt álló Európában, a czárok trónja is megérzendi a hatást."

— Farini genuai küldetésének czélja és sikere iránt Turinból következő biztos tudósitások érkeztek. A szárd kormány arról értesülvén, hogy Bertani egy Umbriába küldendő expeditiót szervez, az ily vállalatból szükségkép eredő nehézségek elháritása végett, azt barátságos közbelépés által meggátolnt ügyekezett. — Bertani azonban nem akart szándékától elállani; s mivel Farini ékesszólása sem idézte elő a kivánt hatást, a kormány a határon szervezett összes fegyverraktárakat lefoglaltatta; s egyébkint is minden intézkedést megtett, az Umbriábai beütés meggátlása végett. E szerint hibás föltevés volt az, mintha a kormány egy netalán Nápolyba indulandó expeditió ellen lépett volna föl. Ellenkezőleg, az önkénteseknek Szicziliába küldése nagyobb buzgalommal foly, mint valaha. Palermó valódi tábort képez, sőt a „Nat. Ztg." egyik levelezője turini hiteles kutfőkből tudni akarja, hogy már több mint 40,000 önkéntes indult el Szicziliába.

— A palermói hivatalos lap most határozottan megczáfolja azon elterjesztett hirt, mintha Garibaldi Milazzóban 39 embert agyonlövetett volna.

— Stambul, aug. 4. Az itteni görög ügyvivőnek 5000 görög ajánlotta föl, szükség esetére, szolgálatát. — Nikolajeffben és a Bug torkolatánál, mint mondják, hadakat gyüjtöttek össze a keresztények óltalmazására azon esetre, ha a törökök Bolgárországban fölkelnének.

Belgrád, aug. 6. Mint az „Indép. belge"-nek távirják, 5-én este igen komoly viszályok történtek szerbek s boszniai török tengereszek közt. Több szerbek megsebesültek; a törökök részéről szintén többen öltettek vagy sebesültek meg. A helyörség nyugodt.

Folyó hó 7-dikéről Párisban a következő tudósitásokat vették Belgrádból: Milos herczeg megérkezett, s a városban látszólagos csend lett. Folyó hó 6-án értekezlet volt a konzulok, a basa és a rendőrség közt, a melyben rendfönntartási intézkedések hozattak. A konzulok látogatást tettek a kórházban, a hol tizennyolcz török sebesült van. A sürgöny hozzá teszi, hogy a török nők és gyermekek a várba menekültek.

— Adamaszkusi állapotokról a „Times"-nak Alexandriából következőleg irnak: A helyzet annyival lett jobb, a mennyiben az öldöklések megszüntek, (ezen tudósitások jul. 16-ról szólanak) azonban a városban hátramaradt keresztények még mindig veszélyezve vannak és egyátalában nem bátorkodhatnak menekülési helyeiket odahagyni. Ennélfogva nagyobb részük a bujdosóknak a jelen óráig az angol követ és Abd-el-Kader házában van, ki minden fáradtságát arra forditja, hogy védenczeit az éhenhalástól megóvja. Mr. Brant, az angol konzul, a többek között az ausztriai konzult is ellátja szállással. Hogy a britt konzulság megkiméltetett, az különböző véletlenségeknek tulajdonitandó; u. m. távolfekvésének a keresztények lakásaitól, melyek ellen a rajongók egész dühe egyesülve volt, és azon körülménynek, hogy szorosan egy mecset mellett fekszik, és ennélfogva nem gyujtathatott föl a nelkül, hogy az utóbbi is veszélyezve ne lett volna; legközelebbről pedig azon körülménynek is tulajdonithatandó, hogy Szyriában és Törökország legtöbb tartományaiban a mahomedánok ugy, valamint a druzok is az angolok ellen kevesebb elkeseredettséggel viseltetnek, mint minden más keresztények ellen. — Miután a mészárlásoknak vége lett, a holttestek rakásonként hányattak a keresztény városnegyed kutjaiba. A török katonaság az öldöklések után és alatt egyformán részt vett a rablásban és lehetett látni, hogy a rablott tárgyakat nyiltan hurczolják állandó lakásaikba. A kormányzó magatartását minden oldalról a leginditatosabban kárhoztatják. Mindenki egyetért abban, hogy ő a lázadást kezdetben elnyomhatja vala, ha komolyan szándéka lett volna, tekintélyét érvényesiteni; hogy ő neki arról, a mi készülőben volt, tudomásának kellett lenni; és hogy ő mindamellett is se nem segitett, de csak még nem is figyelmeztetett, hanem megelégedett avval, hogy a saját biztonságáról gondoskodjék, a mennyiben ő magát és családját a várlakban biztonságba helyezte. Elég az hozzá, ő éppen ugy viselte magát, mint Hamik pasa a jeddahi keresztények üldöztetése alatt. Abd-el-Kader, a ki házának megvédésére egy kis csapatosztályt kért, elutasitó választ nyert. Ellenben az angol konzulnak védőrt ajánlott a kormányzó, mit azonban ez visszautasitott, valószinüleg azért, mert a pasába és ennek csapatjába nem bizott. A jeruzsálemi és aleppói keresztények sorsa miatt még mindig félelemben vagyunk. Még magukban a partvidéki városokban is nagy aggodalom uralkodik; és mily különös, Latakiából éppen ugy, mint Jaffából, tehát a legtávolabb fekvő pontokról, vesszük azon tudósitást, hogy egy közelálló európai beavatkozás hire minden mohamedán országokban el van terjedve, és hogy az összes mozlimok nyiltan kinyilatkoztatják, hogy egyetlen keresztény se kiméltessék meg egész birodalmukban, mihelyest az európai csapatok földjükre lépnek.

Azon felelmeket, hogy a Szyriábani európai beavatkozás a mozlimek vakbuzgóságát ujból feléleszti és annak a török birodalom minden részében világos lángokban kitörését fogja előidézni, — a keletről érkező legtöbb tudósitásban ismételve találjuk. Franczia lapok egy, Belgrádban a szerbek és törökök közt kiütött kihágásban már előjátékát vélik látni egy általános keresztényüldöztetésnek.

Ujabbak. — Konstantinápoly, aug. 9. Damaskusból azt jelentik, hogy Fuad pasa 3-án 330, 4-én pedig 400 bünöst befogatott; a sulyosan compromittált notabilitásokkal legkésőbb holnapután ugyanez fog történni. Kik az e czélra már kinevezett rendkivüli tanács által elitéltetnek, azitélet rajtuk azonnal végrehajtatik. Az eltitkolt drágaságok az illetőktől

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

már visszavétettek. A befogatások legnagyobb csendben, kardcsapás nélkül hajtattak végre. A csapatok hazafiui buzgalom jeleit adták.

— Nápoly, aug. 7. Az idegen ezredek hadai folyvást érkeznek; eddig majd tizezeren lehetnek. Garibaldi emberei közül egy csapat Calabriában partra szállott, hogy a helységben rendezze a fölkelést. — A követek kezdik családjaikat az itt horgonyzó hadihajókra szállitani.

A nápolyi kormány Reggioból (Calabria) következő sürgönyt kapott: a 13-dik gyalogezred a forradalom mellé nyilatkozott, s Viktor Emánuelt és Garibaldit élteté. Rocco lovag 1500 önkénytessel Calabriában kiszállt, mindenütt, hol megjelent, egyhangu üdvkiáltással találkozott, mindenki kiáltá: „Halál a zsarnokságra!“ A reggio-tartományi vezénylő parancsnok erősitést kiván Nápolyból, azonban a kormány, mely a végső szükségben van, azt felelte: „Erőhiányában ön nem szenved, önnek a pártosokat meg kell vernie.“ Az utóbbi éjjel minden csapat consignálva volt. Egy rész Portici felé utazott el, a másik Bugnoli irányában. A kormány a legnagyobb levertségben s óránkint várja Garibaldi partraszállását magában Nápolyban. A nép ismét éled, a tömegben mindenütt lelkesedés. Hallomás szerint a király ma Gaetába megy, hogy ezen erősségbe zárkozzék. Az unionisták nagy haladást tesznek, azonban a leendő főváros iránt még nincs megegyezés. Mindenki szemei Rómára fordítvák.

Dumas S. irja: Nápolyban mint mindenütt, Garibaldi neve büvös hatásu; a katonák, kik Calatafiminél ellene harczoltak, azt állitják róla, hogy alkata nyolcz láb magas, hogy a csata folyama alatt százötven golyót kapott veres ingébe, azonban csak ingét rázta meg, s a sok golyó mind lábaihoz hullott.

— A „Kr. Ztg.“ azt állitja, sőt még kezeskedni is mer a dolog valóságáról, miszerint Cavour gróf azon vallomást szalasztá ki a száján valahol, hogy a helyzet rendkivül válságos. Franczia ország támogatása nélkül — ugy mond — nincs Olaszországnak kilátása arra, hogy Ausztriát Velenczében legyőzze; Francziaország támogatása pedig annyi mint általános háboru, és ki tudhatja mit fog szülni ezen utóbbi. Piemontnak eddigi nyereményeit mindkét esetben ujra koczkára kell tennie, s azért ő nem tudja, ohajtsa-e vagy reszkessen attól, hogy Velencze már az idei őszön megtámadtassék. A levelező ugy tekinti Cavourt, mint a ki nem sodor többé, hanem sodortatik.

— A „Presse“ szerint Garibaldi a maga számára 10 frankot vesz csak naponkint, hogy szükségeit fedözhesse. A „Presse“ fölvilágositást nyujt az iránt is, miért kellett Bosco tábornoknak a milazzoi kapitulátió értelme szerint gyalog hagyni el a várt. Midön Medici Milazzo ellen indult, Messina város egy szép lovat ajándékozott neki, ugyanazt, mely ütközet közben alóla ellövetett. Midön Bosco ezen ajándékozást hallá, azt üzente a messinaiaknak, hogy Medicit fogolylyá teszi, s diadalmenetét az ajándékozott lovon teszi Messinába; midön ismét ez üzenet Garibaldinak jutott tudomására, a kapitulatióban minden tisztnek megengedte a lóhátoni elvonulhatást, csupán Bosco tábornok lett kivétel, ki tábori lovát Medicinek volt kénytelen átengedni.

— Az egész franczia sziriai expeditio elment. Aug. 8-ikán szálltak az „Amérique“ hajóra az utolsó csapatok, mintegy 1000 ember, Beaufort d' Hautpoul tábornokkal együtt. A parancsnok egy napi parancsot idézett az expeditios legénységhez, melyben emlékezteti öket, hogy ők a méltatlanul megbántott emberiséget mennek megboszulni, hogy a földön, a melyre mennek, egy Godefroid de Bouillon, a keresztesek, egy Bonaparte és a köztársaság nagy emlékeivel fognak találkozni. Az egész Európa — teszi hozzá a napiparancs — jó kivánatokkal kisérendi a keleti expeditiót.

— London, auguszt. 10. Az alsóház ez éjjeli ülésében Russell l. megjegyezte, hogy ha Spanyolországot nagyhatalmasságul fogadják, Svédországot, Portugállt és Piemontot is el kell fogadni; Angolország véleménye az, hogy jobb volna a mostani állapotot ugy hagyni, a mint van.

London, aug. 11. Az alsóháznak ma éji ülésében lord Russell megjegyzé: Az angol tengerész-katonák, szükségesetében, Sziriában partra fognak szállittatni; reméli, mikép Fuad pasa erélyessége a további csapatszállitást feleslegessé teendi.

— Páris, aug. 8. Ma nagyon rebesgették, hogy Nápolyban fölkelés történt, de a hir még e perczig nem valósult meg. Annyi bizonyosnak látszik, hogy Garibaldi nem fog Nápolyban megjelenni, valamig e városban fölkelés nem lesz. A szicziliai dictator ugyan is azt akarja, hogy a nápolyiak neki fölkelésök által bizonyitsák be, miszerint az ő megjelenését valóban kivánják.

— Egy párisi levelező irja: „A párisi és londoni kabinetek közt e pillanatban sürgönyök váltatnak, a császár levele Olaszországra vonatkozó részének értelmezése végett. Az angol kabinet a franczia kormánynak inditványozta, hogy közösen oda müködjenek a turini kabinetben, hogy őt a Mincio melletti háborutól visszatartóztassák, ha a forradalom abba be akarná sodorni. A franczia kormány azonban vonakodik az ily értelemben való diplomatiai föllépéshez hozzájárulni.

— Sz.-Pétervár, aug. 2. Mint az „Od. West.“ orosz lapjelenti, a Kaukasusban jelentékeny nyugtalanságok törtek ki; uj Oroszország összes tartományai telvék e hirekkel. Mindazáltal bizonyost még nem tudhatni.

NYILTTÉR.

A K. Közlöny idei 61. számában a lovar-egylet s illetőleg választmánya is némüleg meglévén róva (?) hogy a közérdekeltséget az idei lóversenyek iránt nagyobb zajjal felébreszteni nem igyekezett s csak is az utolsó napokban megjelent rövid programmal értesité a közönséget; a lovar-egylet s választmánya igazolására felhiva érzem magamat kijelenteni, miként e részbeni teendőjét nem mulasztotta el s annál fogva megrovásra érdemetlen, ugyan is a lóversenyek sorozatát, a dijjak minőségét és mennyiségét, valamint feltételeket magában foglaló idei programmját még april hó elején minden magyar politikai lapok szerkesztőségeinek s igy a K. Közlönynek is közzététel, valamint e birodalombeli minden lovar-egyletekhez is tudomás végett megküldötte, s e részben a tisztelt referens a „K. K.“ 30 számára utasittatik, melyben a kérdéselt programm egész terjedelmében olvasható, továbbá ugyan ezen programm a magas kormány által is a lovar-egylet felterjesztése következtében minden hivatalos lapban közzététetett s hazai nyelvekre áttéve, egy pár ezer példányban kinyomatott s szétküldetett, minek folytán a K. K. 46. számában ujból megjelent. — A dijjakra bejelentett lovak a bejelentési határidők beteltével nem csak a tán egyedül illetékes Vadász és versenylapban, de a K. K.-ben is közzététtettek, lásd 47 számot. Igy az utolsó napokban a rendezést és szükséges tudnivalókat magában foglaló rövid programmot előleges bővebb közlések s a közönség értesitése maga idejében megelőzték; egyébiránt az intézmény természete s iránya iránti szakavatott közleményeknek közlönye a Vadász és versenylap. Biró Lajos m. k. lovar-egyleti titkár.

E nyilatkozat, vagy ha tetszik czáfolat lóversenyi referensünkkel közöltetvén, oda nyilatkozott, hogy kisszerü felfogásnak tartaná további polemiával foglalni el a hirlapi tért éppen most, midőn azt oly roppant fontosságu közlendők veszik igénybe a bel- és külföldi politika köréből. Csak azt kivánja megjegyezni, hogy ha a legszerényebb inditványt is, (a melyet különben a „Pesti Hirnök is helyeselt) „megrövás“-nak s több effélének nevezzük, akkor a Királyhágón innen nincs tanácskozási nyelv!

Szerk.

Sajtóhiba. A dézsi hidvám haszonbére hirdetésében hiba történt, felkiáltási árnak 455 ft levén nyomtatva 4551 ft helyett.

Bécsi börze. Auguszt. 11-én: Nemzeti kölcsön 79.20. Metalliques 5 pcentes 68.50. Urbéri papirok: magyar 72.75. erdélyi 69. — Bankrészvény 822. Korona 18. Cs. k. arany 6.20. Ezüst 2950.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

HIRDETÉSEK.

HIVATALOS.

(1047)
2344. sz.
pol. 1860.

Hirdetmény.

(3—3)

Az erdélyországi magas csász. kir. helytartó tanács idei május 21-dik napján kelt 25,976. 1859. számu rendeletéénél fogva Felvincz mezővárosának egy 4-dik és minden évben augusztus hó 23-dik napjára eső országosvásárt ezt megelőző augusztus 20-dik, 21-dik és 22-dik napjaira eső baromvásárral együtt megengedni méltóztatott.

Mi ezennel közhirré tétetik.

Felvinczen, julius 27-dikén 1860.

A cs. kir. járáshivatal.

(1052)
Sz. 8073. | civ.

(1—3)

A kolozsvári cs. kir. megyetörvényszék ezennel közzéteszi, hogy Szentpéteri Imre, Antal és Mária e hivatalnál jelentést tett, miszerint az ezen törvényszék által 1860 febr 1-sőjéről 1044 szám alatt kelt, s báró Bánffi Zsigmond bánffi hunyadi uradalmához tartozó birtokoknak részükre leendő elárverezését engedélyező határozatnak gyakorlatbavételétől mostanra elállanak; minélfogva az illetők értesittetnek, hogy az 1860 aug. 17 és nov. 17-dikére elrendelt árverés nem fog megtörténni.

Kolozsvártt, aug. 9. 1860.

A kolozsvári cs. kir. megyetörvényszék tanácsából.

NEM HIVATALOS.

(1064)

(1—1)

Alólirt ezennel előfizetést nyit e következő, jelen időben mulhatatlanul szükséges munkára t. i.

FORMULARE

despre

totu feliulu de Essibite verbati si scripturistice depertractari si espeditiuni in cause judiciari civili si criminali, in affaceri politico-administrative, si financiari, apoi comunali etc. pentru intrebuintiarea si folosulu officieloru si a partideloru lucrata

de

Joanne Puscariu

Pretore.

Azaz

MINTÁK

mindenféle szó és irásbeli beadványok, tárgyalások és kiadványok felett törvényszéki, polgári és büntárgyi, aztán politikai administratiot, pénzt és községet illető ügyekben sat. kidolgozva és kiadva román nyelven használat végett, hivatalnokok és felek számára.

Járási főnök PUSCARIU JÁNOStól.

E munka megjelenik latin betükkel több füzetekben, minden füzet 10 iv 8-ad rétben, és pedig a lehető sietséggel. Ára egy füzetnek 1 frt uj pénzben.

A tisztelt előfizetők sziveskedjenek aláirásaikat az őszlettel együtt az 1-ső füzetért folyó év augusztus utolsó napjáig annyival inkább elküldeni mivel 1 sö septemberrel a nyomtatás csak is annyi példányokért kezdetik meg, a mennyi előfizető ez ideig alá ir.

Alsó-Venitzén, aug. 8-án, 1860. Utolsó posta Sárkány Erdélyben.

Puscariu János,
járási főnök.

(1017)

(5—6)

Hirdetés.

A károly-fejérvári cs. kerületben, balásfalvi árásban Henningfalván fekvő b. Radák István és Ádám-féle birtok—mely hiteles birtok iv szerint áll: 57 hold 1162 □ öl szántó, 12 h. 62 □ öl kaszáló, 390 □ öl legelő, 11 h. 300 □ öl erdő, 1 h. 237 □ öl terméketlen földből; továbbá egy udvarház, egy curialista s egy pusztából — szabadkézből eladó. Bővebben értekezhetni felőle jószágigazgató Mihály Károlynál Ozdon, vagy Filep Samunál Kolozsvárt.

(1053)

(1—1)

Van szerencsém a tisztelt közönséggel tudatni, hogy Károlyfejérváron tetemes költségen épült, és az ujabb kor e tekintetben való igényeinek megfelelő gőzfürdőm folyó évi aug. 15 kén meg fog nyilni. Mely jelentésemet azon kecsegtető reményben teszem, miszerint Károly-Fejérvár és vidékének t. cz. közönsége e közhiányt pótló vállalatomat kegyes gyakori látogatása által pártolandja.

Károly-Fejérvártt, 1860. aug. 8.

DEGRÓ RUDOLF
gőzfürdő-tulajdonos.

(1042)

(2—2)

Ajánltatik minden fog-beteg figyelmébe.

A bécsi városi fog-orvos Kolozsvárra megérkezett. Lakik a Nagy Sámuel ur házában, a belső szén- és a búza-utcza szegletén 139 szám alatt.

Hozott magával sok ezer angol és amerikai, a legszebb és legjobb minőségü fogat, a mi felől meggyőződhetni.

E bécsi fog-orvos tettei ismeretesek, minthogy ő feltalálója egy uj módnak, a melylyel 26,000 fognál többet huzott ki a nélkül, hogy a szenvedőknek legkisebb fájdalmat okozott volna.

„Gyógyithatatlan fogak eltávolitásánál, beteg fogak ápolásánál, müfogak betételénél oly eszélyesen, oly gyakorlatilag és ügyesen bánik ezen orvos, hogy sokaknak valóságos szabaditója lön.“

Ámbár BLAU fogorvosnak a bécsi hirlapokban sok dicséret nyilvánittatik, mégis csak ezen egy helyet hozzuk fel, minthogy Blau Bécsben az egyetlen fogorvos, a kit e szigoru biráló a dicséretre méltónak tart.

Fogorvos Blau csak augusztus 20-ig marad Kolozsvártt; fogbetegek használják tehát rövid itt létét, és forduljanak bizodalmasan hozzá.

Idegenek számára szolgáljon megjegyzésül, hogy felülmulhatlan, igen tartós fog-sorokat 24, 4—8 fogat pedig 6—8 óra alatt készit amerikai modor szerint gőzerővel.

(1016)

(5—6)

Simai Ágoston és társa

ujonnan alakult

pénzváltó irodája,

Pesten nagy-hidutcza 9-dik szám alatt isztelettel tudatja a t. cz. erdélyi közönséggel, hogy mindennemü állampapirokat, sorsjegyeket, arany és ezüst pénzeket illendő napi árfolyam szerint vált és elád.

(1043)

(3—3)

Uj fürdöi megnyitás.

Alólirt ezennel tisztelelettel jelenti a t. cz. közönségnek, miszerént a monostor-utczai veres-kereszt mellett ujonnan épült a „NEPTUN“-hoz czimezett meleg és hideg fürdőjét porczelán és czinezett kádokkal, ugy nemkülönben a szükséges butorokkal ellátva mult hó 25-kén felsőbb engedélylyel közhasználatul megnyitotta.

Menyhárt Gergely.

(1050)

(2—3)

Iskolákat illető.

A közelebb beállandó iskolai évre szükséges könyvekre nézve bátor vagyok az erdélyi t. cz. igazgató tanárokat és népiskolák tanitóit felkérni szives kedjenek megrendeléseiket minél előbb beküldeni, hogy igy a könyvek kézbe szolgáltatását a kellő időre késedelem nélkül eszközölhessem.

Casinók, olvasó-egyletek vagy iskolák részére történendő nagyobb megrendelések némi kedvezményekkel vagynak egybekötve.

Kolozsvártt, aug. 8-án, 1860.

STEIN JÁNOS.

Éppen most jelent meg

ugyancsak STEIN JÁNOS-nál s általa minden könyvárusnál kapható:

MAGYAR-
vagy
CZIGÁNY-ZENE?

Elmefuttatás
Liszt Ferencz
„Czigányokról“ irt könyve felett.
IRÁ
BRASSAI SÁMUEL.
Ára füzve 72 kr o. ért.

(1012)

(4—4)

Kárvázy József

a „TÖRÖKHÖZ“ czimzett kereskedésében Kolozsvártt kapható:

Valódi MOLL A. SEIDLTZ-PORA

használati utasitványokkal egy zárt eredeti skatulya ára: 1 uj ft. Továbbá kapható:

Valódi KORNENBURGI MARHA-POR,

lovak, szarvasmarhák és juhok számára, egy csomag ára: 40 kr. uj pénzben.

Valamint fris töltésü

Ásványvizek,

ugy mint: alapi, gleichenbergi, ivándai, türi, pilnai, karlsbadi-schönbrunn, karlsbadi-mühlbrunn, marienbadi-kreuzbrunn, budai keserü és szelti kaphatók a legjutányosabb áron.

(989) | 16/8 |

(3—3)

Alólirt örömmel, s az igazság értelmében bizonyitom, hogy POPP J. G. fogorvos ur

Anatherin-szájvizét

már régóta használom, s részemről azt nem csak mint jó, hanem egyszersmind kellemes izü szert általán ajánlhatom.

Herczeg Eszterházy Teréz.

AZ EV. REF. FŐTANODA KÖNYVNYOMDÁJA. (Belső farkasutcza 74 sz.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.